

Opcat-inspektion av Kriminalvården, häktet Hinseberg, den 19 och 20 mars 2024

Inledning och inspektionens syfte

På uppdrag av JO Katarina Pålsson genomförde byråchefen Anna Flodin den 19 och 20 mars 2024 en oanmäld inspektion av Kriminalvården, häktet Hinseberg. Vid inspektionen deltog även juristen Johanna Fransson, rättsakkunniga Elin Schmid och den medicinske experten Ingemar Engström.

Inspektionen är en del av JO:s verksamhet för att förebygga och identifiera samt analysera faktorer liksom förhållanden som kan innebära risker för tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning av frihetsberövade personer, den s.k. Opcat-verksamheten. Opcat står för Optional Protocol to the Convention against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, dvs. det fakultativa protokollet till FN:s antitortyrkonvention. Länder som anslutit sig till protokollet har förbundit sig att inrätta ett nationellt besöksorgan som regelbundet besöker platser där personer kan hållas frihetsberövade. I Sverige fullgör JO uppdraget.

JO har återkommande granskat Kriminalvårdens hantering av överbeläggning och de konsekvenser som förhållandena kan få för de frihetsberövade. Beläggningssituationen är för närvarande ytterst ansträngd och förväntas vara det en tid framöver. Med anledning av situationen tillskapar myndigheten s.k. beredskapsplatser och planerar för dubbelbeläggning av celler i större omfattning än tidigare. JO Katarina Pålsson har därför beslutat att Opcat-verksamheten inom hennes ansvarsområde under år 2024 särskilt ska inriktas på att undersöka vilka följder och risker dubbelbeläggning i häkte och anstalt kan medföra för de frihetsberövade. En inspektionsserie med detta tema genomförs under året. De viktigaste iakttagelserna och samlade uppgifterna kommer tillsammans med JO:s rekommendationer senare att sammanställas i en eller flera rapporter.

Inspektionens genomförande

Inspektionen inleddes med att kriminalvårdschefen AA och kriminalvårdsinspektörerna BB samt CC kortfattat presenterade verksamheten och redogjorde för den aktuella beläggningssituationen. Därefter förevisades delar av häktets lokaler, bl.a. en gemensamhetsavdelning och en restriktionsavdelning med platser för dubbelbeläggning. Delar av lokalerna fotograferades och det togs mått i en cell på häktets restriktionsavdelning. JO:s medarbetare gjorde en översiktlig granskning av bl.a. beslut om placering i bostadsrum med annan intagen. Några lokala riktlinjer eller anvisningar för över- och dubbelbeläggning fanns inte. Det påträffades inte någon incidentrapport kopplad till sådan beläggning. Vid inspektionen samtalade JO:s medarbetare med tio intagna, varav samtliga delade cell. Flera av dem hade under sin häktetid delat cell med mer än en medintagen. Det hölls också samtal med 13 anställda.

Enligt Kriminalvårdens årliga platsbeslut ska häktet Hinseberg från och med den 1 januari 2024 ha totalt 64 ordinarie platser (KV 2024-213). Av dessa utgör 14 beredskapsplatser, varav sex gemensamhetsplatser och åtta restriktionsplatser. De uppgifter om antalet platser och platstyper som häktesledningen lämnade under inspektionen överensstämde med Kriminalvårdens platsbeslut. Ledningen uppgav även att det planerades för ytterligare fyra beredskapsplatser. Fram till dagen för inspektionen uppgick beläggningsgraden under 2024 till 103,38 procent på häktets restriktionsavdelningar. På gemensamhetsavdelningen uppgick beläggningsgraden till 94,40 procent under samma period.

Inspektionen avslutades med en genomgång där företrädare för häktet fick möjlighet att kommentera de centrala iakttagelser som JO:s medarbetare hade gjort vid inspektionen och att besvara frågor om en del uppgifter som då hade kommit fram. Förutom de som närvarade vid det inledande mötet deltog även ställföreträdande kriminalvårdschefen tillika kriminalvårdsinspektören DD.

Protokollförare vid inspektionen var Elin Schmid.

Protokollet har justerats den 24 maj 2024 av byråchefen Anna Flodin.

Jag har tagit del av protokollet och kommer efter ytterligare inspektioner inom ramen för det aktuella temat att lämna mina rekommendationer.

2024-05-24

Katarina Pahlsson

Dokumentet har fastställts digitalt och har inga underskrifter.